

Obr. 1. Dům Okresní péče o mládež v Kotěrově ulici (dříve ulice Musejní) čp. 627 v Hradci Králové (stav kolem r. 1925) (SOkAHK, f. OPM HK, kn. č. 10, inv. č. 11, s. 11)

Obr. 2. Současný stav (r. 2015) bývalého domu OPM HK. Dnes je zde mateřská škola. (archiv autora)

Obr. 3. Pamětní tabule na domě v Kotěrově ulic čp. 627 (archiv autora)

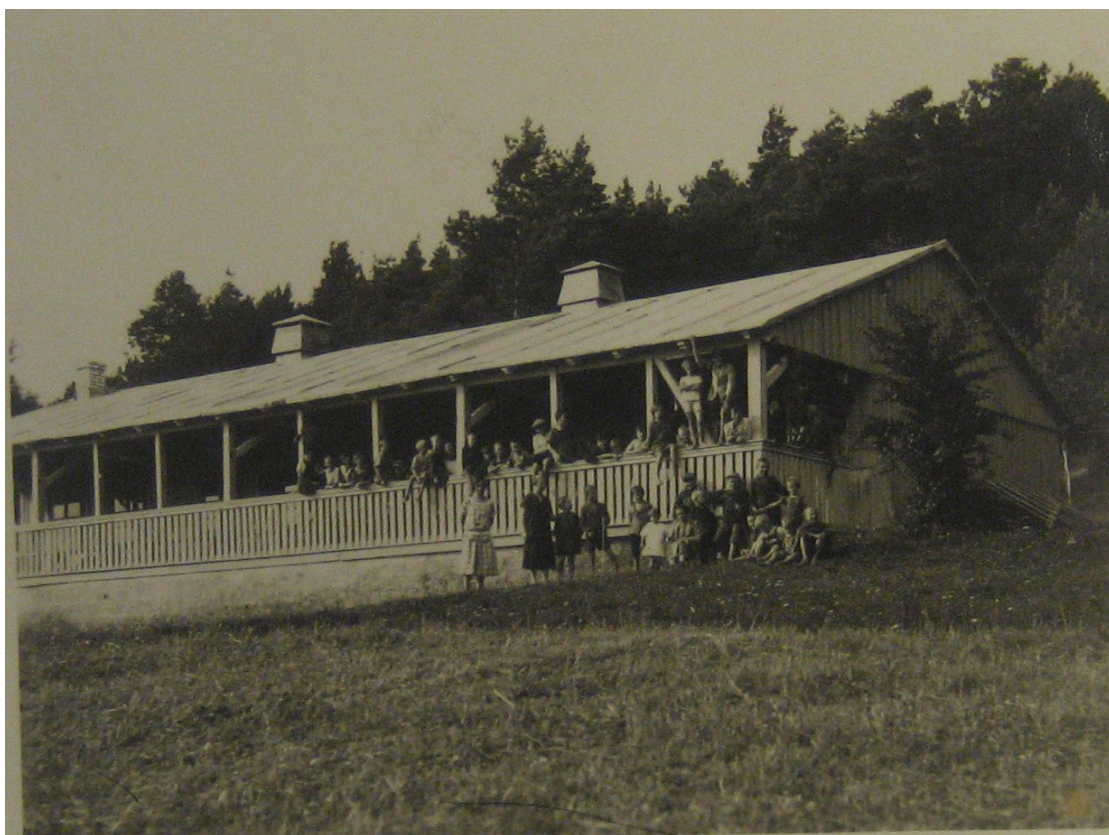

Obr. 4. Sirotčí domov na Slezském Předměstí (stav kolem r. 1925) (SOkAHK, f. OPM HK, kn. č. 5, inv. č. 6, s. 9)

Obr. 5. Fotografie vilky, která byla zakoupena OPM ve Vysoké nad Labem (SOkAHK, f. OPM HK, k. 6, inv. č. 70)

Obr. 6. Budova dřevěného pavilonu ve Vysoké n. Labem (SOkAHK, f. OPM HK, k. 35, inv. č. 129)

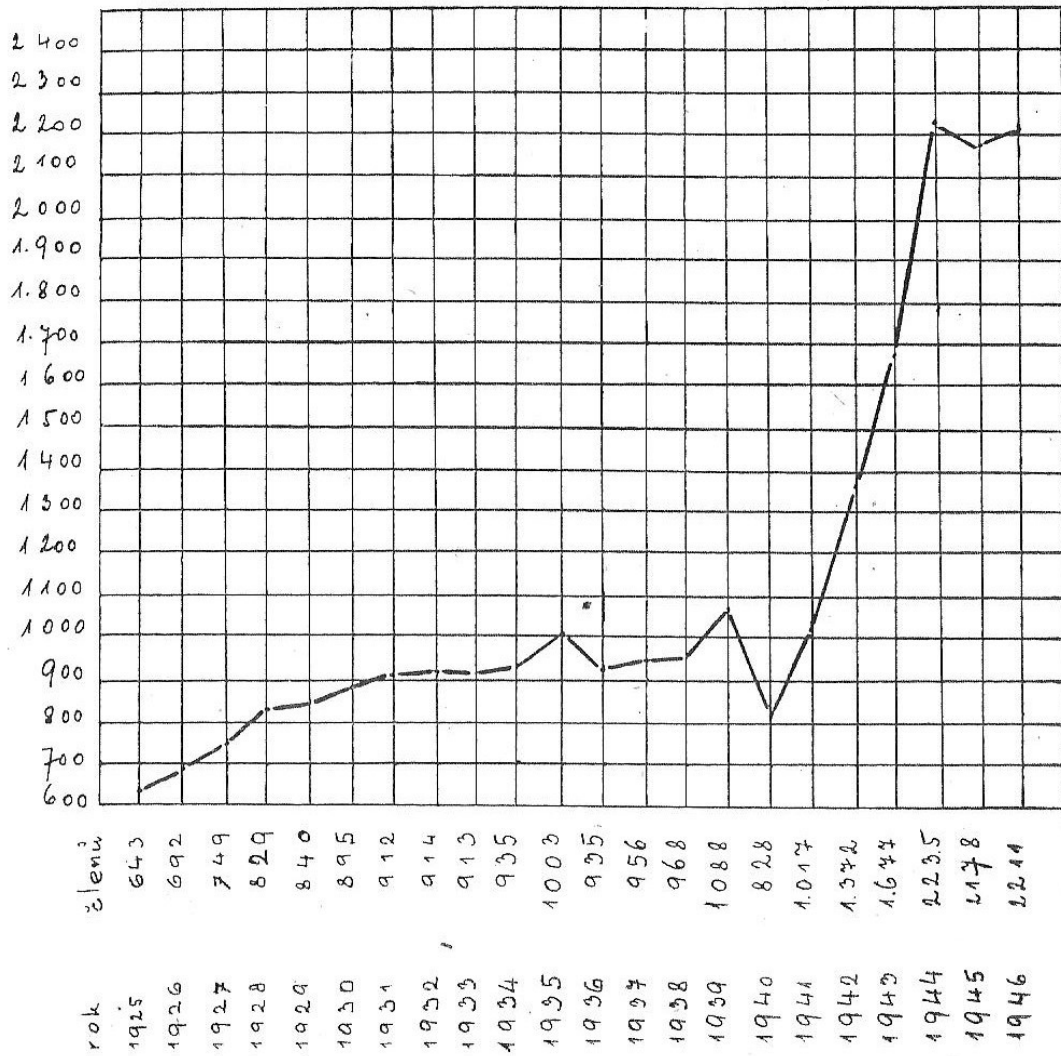
Obr. 7. Objekt Chlapecké výchovny (SOkAHK, f. CHV HK, k. 36, inv. č. 148)

Obr. 8. Dětské hřiště u Orlice (SOkAHK, f. OPM HK, kn. č. 10, inv. č. 11)

Diagram členstva OPM,

Obr. 9. Diagram vývoje členstva OPM v HK (SOkAHK, f. OPM HK, kn. č. 25, inv. č. 26, s. 22)

Obr. 10. Propagační obrázek OPM (SOkAHK, f. OPM Nechanice, kn. č. 9, inv. č. 24)

Finanční hospodářství v letech 1910—1946.

Rok	Počet členů	Skutečné		Jmění Kčs
		příjmy Kčs	vvdání Kčs	
1910	32	2 969 40	315 80	2 653 60
1911	29	2 680 —	2 356 78	3 076 76
1912	27	3 079 68	1 995 63	4 160 51
1913	147	5 357 23	3 238 50	6 279 24
1914	139	2 774 93	3 944 09	5 110 08
1915	144	5 460 73	4 250 89	5 519 92
1916	146	19 693 92	5 564 36	7 049 49
1917	141	48 764 25	17 228 77	8 649 25
1918	136	13 887 65	6 092 69	16 444 21
1919	144	20 544 23	14 383 55	22 604 89
1920	153	30 826 64	31 055 43	10 020 12
1921	415	77 670 28	79 716 36	26 510 72
1922	540	131 364 48	128 113 75	31 174 05
1923	620	1 158 052 65	1 185 085 51	6 691 98
1924	643	240 954 02	247 408 98	162 203 11
1925	692	255 687 46	250 840 71	174 286 77
1926	749	229 769 11	256 082 80	172 239 97
1927	829	256 766 91	254 831 18	161 438 33
1928	840	237 499 88	238 107 09	185 436 97
1929	895	256 311 05	254 985 60	214 157 13
1930	912	226 753 15	240 742 81	180 739 84
1931	914	298 377 34	325 770 89	242 263 89
1932	913	295 514 15	294 476 15	245 755 80
1933	935	249 941 70	249 118 22	262 274 88
1934	1003	258 247 14	261 726 84	256 862 56
1935	935	300 072 06	294 660 21	249 764 84
1936	956	344 415 39	335 892 95	249 103 91
1937	968	315 953 80	309 236 53	286 154 93
1938	1088	306 896 84	298 269 99	295 293 47
1939	828	386 665 09	392 616 69	280 546 25
1940	1017	1 018 901 08	1 022 681 81	355 689 13
1941	1372	1 353 400 25	1 331 246 65	566 142 26
1942	1677	2 798 104 18	2 798 607 78	863 383 50
1943	2235	2 902 329 17	2 651 769 82	1 122 511 65
1944	2178	2 582 015 78	2 402 064 88	1 131 362 50
1945	2211	4 516 549 62	4 606 967 17	1 019 856 05

Obr. 11. Vývoj hospodaření OPM v HK (SOkAHK, f. OPM HK, kn. č. 25, inv. č. 26, s. 23)

Obr. 12. Paní Libuše Baudyšová (Péče o mládež 16, č. 3, 1937, s. 89)

Obr. 13. Osada Olivětín (u Broumova) (SOkAHK, f. OPM HK, k. 35, inv. č. 131)

Přehled sociálních zařízení péče o mládež v župě královéhradecké.

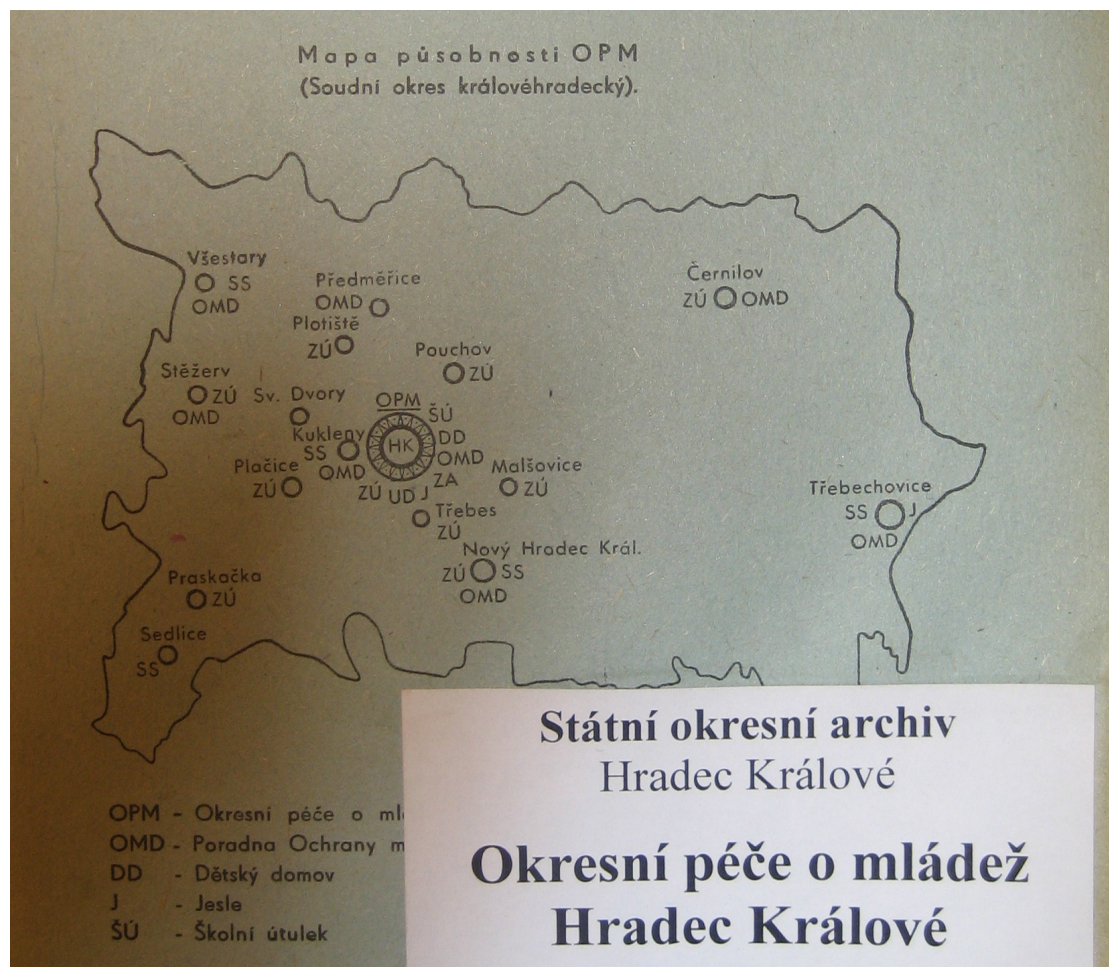
Okresní péče o mládež	Rok založení	Místní odbory Opm	Odbor Omd.	Kancelář	Tajemník	Sociální zařízení péče o mládež v okrese										Poznámka			
						za-měst-nání	vlastní vedlejší	Poručník z povolání	Poradna pro matky a d'ti	Jesle a útulky	Útulek pro rodičky	Siroťčí domov	Přechodní útulek	Učňovský útulek	Studentský domov a útulek		Poradna pro volbu povolání	Ústavy pro abnormální	Mateřské školky
1. Broumov	1920		1		1	1	1											1	V r. 1927 podařilo se Opm. zajistit místnosti pro sociální podniky v projektované státní škole. Se stavbou bude započato v r. 1928.
2. Bydžov Nový	1913		2	1	1	1	1	1 ¹		1								3	Pro instituce sociální péče zakoupena roku 1925 rozsáhlá vila, do které přenesen Dětský domov, kancelář Opm. a poradna pro matky a děti a ve které se současně zřizují jesle. Městská spořitelna staví budovu mateřské školky a opatrovny.
3. Dvůr Králové	1910		1	1	1	1	1		1		1							3	Odbor Omd. jedná o zřízení jeslí. Městská spořitelna staví současně budovu pro mateřskou školku a dětský útulek.
4. Hořice	1911		1	1*		1	1		1	2 ²		1	1	1	1			2	
5. Hostinné	1920					1						1 ³						1	Jedná se o zřízení poradny pro matky a děti.
6. Hradec Králové	1910	Třebochovice	2	1	2	1	3	1	1	1	1		1	1	2			4	
7. Chlumec n. Cidl.	1915		1	1*		1												1	Okresní správní komise zakoupila v roce 1925 objekt »Zapeček«, jehož část má být věnována sociálním účelům.
8. Jaroměř	1911		1	1	1	1	1	1										2	Sbor pro postavení Masarykova domu sociální péče hodlá v r. 1928 přistoupiti ke stavbě domu.
9. Náchod	1916	Hronov	1	1*	1	1	1	1	1		1							2	Zřizuje se útulek pro rodičky.
10. Nechanice	1915		1	1	1	1	1	1										1	
11. N. Město n. Met.	1918		1	1	1	1	1	1	1	1	1							1	
12. Opočno	1919	Do-bruška	1	1	1	1	1	1	1	1	1							2	
13. Police n. Met.	1917		1	1	1	1	1											1	
14. Rokytínice v Orlických hor.	1927		1	1	1	1	1		1									1	
15. Rychnov n. Kněž.	1915	Vamberk	1	1	1	1			1									1	Jedná se o zřízení poradny pro matky a děti v Rychnově a Vamberku.
16. Skalice Česká	1912			1	1														Městská rada v Čes. Skalici hodlá v roce 1928 přistoupiti ke stavbě Masarykova domu sociální péče.
17. Teplice	1920				1	1													
18. Trutnov	1920		1	1	1	1	1	1	1	1								2	
19. Úpice	1913		1	1	1	1	1	1	1									2	
20. Žacléř	1920		1	1	1	1	1	1	1									1	
			3	18	17	7	12	15	16	9	3	8	2	1	2	1	2	29	

1. Vě Vysokém Veselí.
 2. V Hořicích a v Cerekvici.
 3. Společně s Opm. ve Vrchabí zřízen v r. 1926 Dětský domov v Novém Světě.
 *) Kancelář společná s okresními úřadovnamí.

Obr. 14. Župa královéhradecká (Péče o mládež 7, č. 2, 1928, s. 42)

Obr. 15. Vánoční strom republiky na Velkém náměstí v roce 1927 (SOkAHK, f. OPM HK, kn. č. 10, inv. č. 11, s. 9)

Obr. 16. Mapa působnosti OPM v HK v roce 1944 (SOkAHK, f. OPM HK, kn. č. 24, inv. č. 25)

Obr. 17 Dětský útulek Odboru sociální péče o mládež v Třebechovicích p. Orebem roku 1945 (SOkAHK, f. OPM HK, k. 35, inv. č. 129)

Obr. 18 Informační sjezd okresních péčí o mládež ze severovýchodních Čech v Hradci Králové v roce 1930 (NA, f. ZÚPM, k. 221, Výroční zpráva České zemské komise pro péči o mládež v Čechách za rok 1930, s. 28)

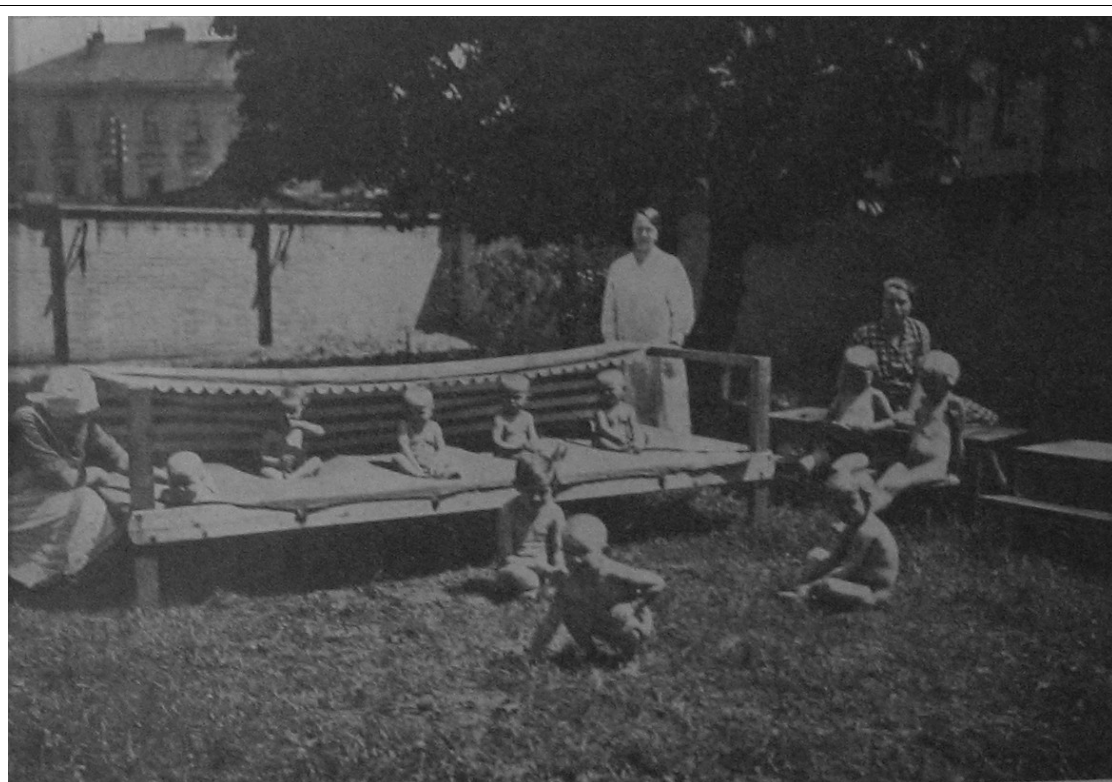

Obr. 19 Plakát propagující výstavu sociální péče v Hradci Králové v roce 1924 (SOKAHK, f. OPM HK, k. 35, inv. č. 128)

Obr. 20 Župní výstava sociální péče v Hradci Králové v říjnu 1924 (NA, f. ZÚPM, k. 221, Výroční zpráva České zemské komise pro péči o mládež v Čechách za rok 1924, s. 9)

Obr. 21 Útulek pro batolata OPM v HK - trávnickové hřiště (mezi lety 1924-1926) (SOkAHK, f. OPM HK, kn. č. 6, inv. č. 7, s. 7)

Obr. 22 Útulek pro batolata v Hradci Králové (mezi lety 1924-1926) (Péče o mládež 5, č. 7, 1926, s. 208)

Obr. 23 Slavnost Dětského dne v roce 1930 (SOkAHK, f. OPM HK, kn. č. 10, inv. č. 11, s. 10)

Obr. 24 Tanečnice při Svátku matek OPM v HK zřejmě v roce 1937 (Péče o mládež 16, č. 7, 1937, s. 210)

č. j. 79. / 35

V Dolní Poustevně

u Šluknova 1935.

Okresní péče o mládež
v Hradci Králové.

Posta: 11./3. 1935

Číslo: 648.

Dášení!

Jabloňové kvítky se zeleným lístkem **ku svátku matek**

*připravily opět pro Vás pilné ruce českých chudých
matek nezaopatřených dětí ze Šluknovska.*

Nezapomeňte na nás !

Cena 1 kvítku se zeleným lístkem 6.5 haléřů.

Zásilky zasíláme vyplaceně, obal nečítáme! Nezapomeňte objednat u nás! D. Díky Vám již předem!

U přátelské účtě:

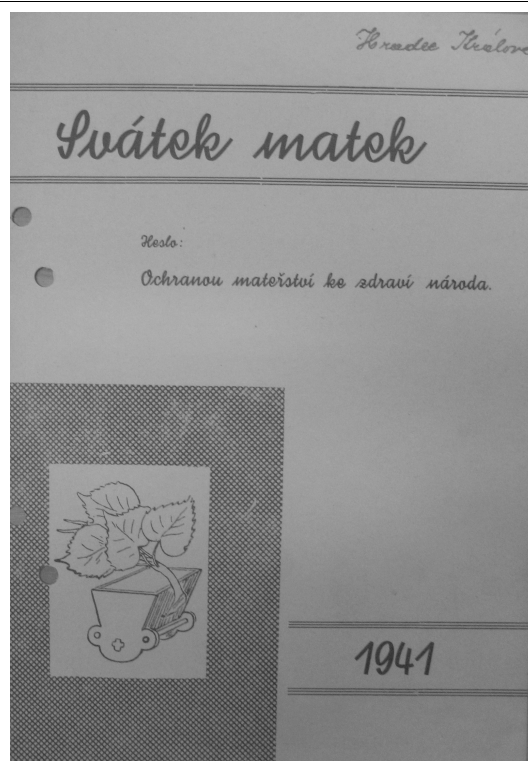
**Česká okresní péče o mládež v Dolní
Poustevně u Šluknova.**

Za opm.:

F. Plaček, v. p.,
předseda.

V. Kříž, v. p.,
jednatel.

Obr. 25 Nabídkový leták jabloňových kvítků z roku 1935 k Svátku matek (SOkAHK, f. OPM HK, k. 8, inv. č. 77)

Obr. 26 Vrchní strana drobné publikace k Svátku matek roku 1941 (SOkAHK, f. OPM HK, k. 8, inv. č. 77)

Obr. 27 Výlet dětí z jeslí v Týdnu dětské radosti na Kunětickou horu (po druhé světové válce) (SOkAHK, f. OPM HK, k. 35, inv. č. 129)

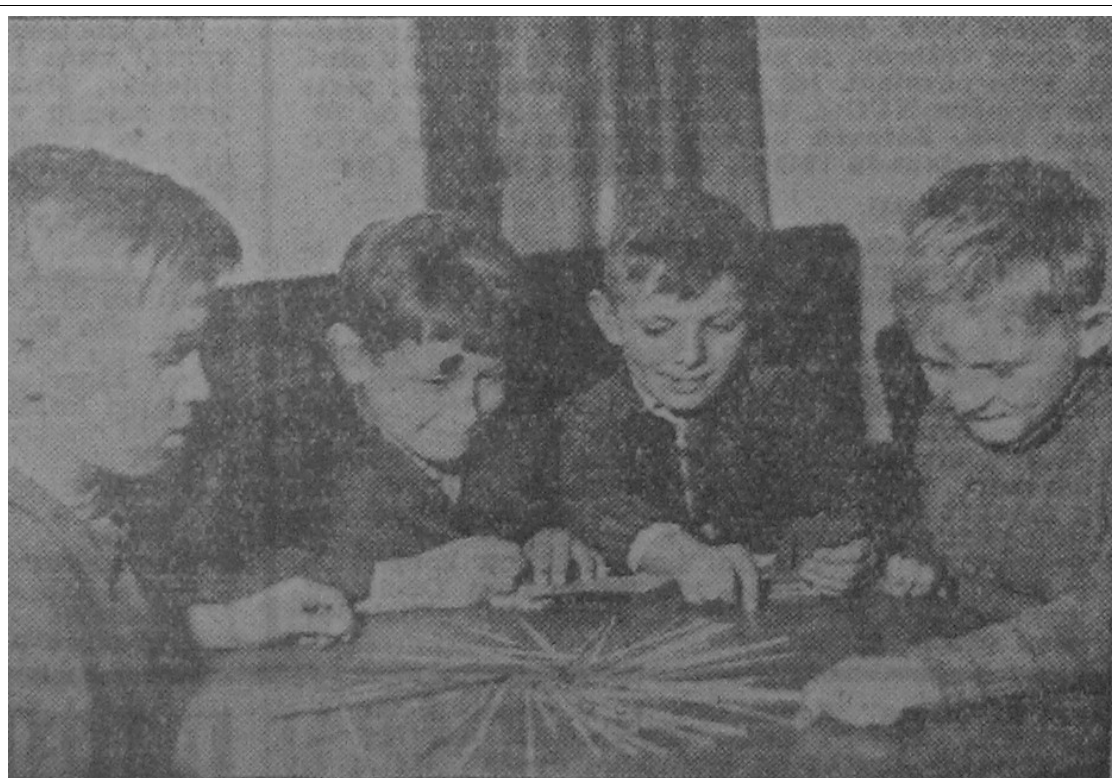

Obr. 28 Herna sirotčího domova kolem roku 1935 (SOkAHK, f. OPM HK, kn. č. 15, inv. č. 16, s. 9)

Obr. 29 Dětský domov roku 1944 (SOkAHK, f. OPM HK, k. 35, inv. č. 129)

Obr. 30 Denní útulek pro školní mládež kolem roku 1944 (SOkAHK, f. OPM HK, k. 35, inv. č. 127)

Obr. 31 Koupající se ve Vysoké n. Labem kolem roku 1926 (Péče o mládež 5, č. 7, 1926, s. 209)

Obr. 32 Dobročinné poštovní známky z r. 1938 využívané Demokracií dětem (SOkAHK, f. OPM HK, k. 35, inv. č. 124)

Obr. 33 Propagační leták (nejspíše z let 1946-1947) (SOkAHK, f. OPM HK, k. 3, inv. č. 63)

Obr. 34 Obuvnická dílna Chlapecké výchovny v Hradci Králové (SOkAHK, f. OPM HK, k. 11, inv. č. 103)

Obr. 35 Uprchlíci z pohraničí před budovou Studentského domova (dnes Divadlo Drak) (SOkAHK, f. OPM HK, k. 35, inv. č. 129)

Obr. 36 Ubytování uprchlíků ve Studentském domově v roce 1939 (SOKAHK, f. OPM HK, k. 35, inv. č. 129)

Přihláška.

Přijímám do své rodiny ~~chlapeč~~ ^{nebo} ~~nebo~~ ^{děvče}*) rodiny ze zabraného území do své péče na zimní období 1938/39 (asi do května příštího roku). Žádám o dítě z rodiny*) dělnické, rolnické nebo řemeslnické.

Dítěti poskytnu péči úplně zdarma ..... *ano* .....

Dítě přijmu do péče na dobu stanovenou za náhradu .....

V Pražském Předměstí dne *2. prosince* 1938. Podpis rodiny (zástupce):

Obr. 37 Přihláška se žádostí o přijetí dítěte ze zabraného území do své péče na zimní období 1938/1939 (SOKAHK, f. OPM HK, k. 33, inv. č. 116)

č. podp. listu:

Uprchlík pan -----
se svou rodinou jest bez prostředků a nemůže zaplatiti nájem z bytu.
Uchází se o úhradu nájemného z podpůrné akce pro péči o uprchlíky.

O této žádosti bude rozhodnuto během týdne a prosíme proto,
aby se zaplacením nájemného bylo mu laskavě posečkáno.

Pana danáčího prosíme, aby na tomto archu potvrdil, jaký byt
má u něho pronajatý a kolik platí měsíčního nájemného.

V Hradci Králové dne 30. prosincee 1938.

Obr. 38 Formulář žádosti o posečkání s placením nájemného pro uprchlíky z pohraničí (SOkAHK, f. OPM HK, k. 33, inv. č. 116)

Rejstřík osob

U některých osob se nepodařilo dohledat křestní jména

Anft, Adolf 143
Bartošová, A. 72
Batěk, Leopold 29, 67
Baudyšová, Libuše 41, 45, 110, 162
Baxa, Karel 25
Benešová, Hana 76
Berkovcová, Anna 15
Bitterman, M. 92
Bohatá, Livia 101
Bráf, Albín 9, 10
Bulva, J. 63
Bureš, František 58
Burešová, Ludmila 58, 59
Coudenhove, Karel hrabě 27
Czech, Ludvík 91
Čáda, František 127
Čapek, Karel 92
Čechura, Josef 62
Čechurová, Marie 62
Čermák 116
Černoch, František 142, 143
Černý, Jan 110
Dašek, Josef 63
Demuth, Osvald 131
Dérer, Ivan 91
Dobner 127
Doubrava, Josef 128
Dvořák, Jan 127
Dyr, J. 139
Ebertová, Anežka 3, 53
Engliš, Karel 5, 10
Fasora, L. 8, 49
Finda, František 65
Fischerová-Kvěchová, Marie 77
Fragner, Jaroslav 126
Franke, Emil 91
František Josef I. 91
Fuchs, Bohuslav 126
Gaida, Jan 157
Gaida, Vilém 157
Geisler, J. 74
Glamočanin, Ranko 119
Grubar, Dušan 119
Habermann, Gustav 18
Hankeová, Růžena 68, 149
Hassman 129
Haškovec, Ladislav 5, 127
Hejman, J. 110
Hertl 139
Hojný 47
Hoover, Herbert 41
Hostáň, Jan 107
Hrouzek, Frant. 52
Inderka 19
Jakl 119

Jaksch, Wenzel 157
Jetmar, J. 68, 73
Jirásek, Alois 18
Josef II. 10
Kalfusová 154
Kallab, Jaroslav 23, 25
Kaňka 151
Klecanda, Vojtěch 92
Klofáč, Václav 18
Kokejl, Josef 58
Kovářová 140
Kramář, Karel 18
Kratina, Vladimír 143
Krčmář, Al. 64
Křižanovská, M. 102
Kubička, Josef 131
Kubištová, Anežka 3, 53, 54
Kučerová, Helena 57
Kudrna, V. 60
Lancová, J. 113
Langr, Jan 52
Libánský, Václav 130
Lobkovic, Jaroslav princ 28
Machník, František 91
Marič, Slavko 119
Markovič, Živorad 122
Maršálek, J. 74
Masaryk, T. G. 12, 16
Masaryková, Alice 15, 16, 17, 92
Mastilica, Mihajl 122
Mattušová, Vlasta 57, 125
Maxant, G. 116
Mazačová-Procházková, A. 74
Michal, Josef 61
Mlynář 116
Nečas, Jaromír 91
Nejedlý, Zdeněk 143
Němeček 53
Nohejl 96
Novotný, Josef 56
Pácal, Miroslav 131, 139
Patzák, Aug. 52
Pejšek, Vítězslav 101, 102
Pek 127
Pelikán, Josef 3, 85, 130, 134, 162
Pfeiferová, Karla 148, 152
Pičman, Ladislav 52, 143
Pícha, Mořic 130
Pospíšilová, M. 132
Rambousková, B. 69
Rejchl, Jan 126
Rejchl, V. 126
Ruth 63
Ryba, Bohumil 52
Rybová 154
Říha, Oldřich 143
Salvator, Leopold arcivévoda 128
Schmidt, F. 74

Sikáček 155
Simon, S. 102
Skramlik von Cronreuth 139
Sova, Antonín 76
Stehlík, Bohumil 142
Steinfeld, Antonín 149, 154, 155, 159
Sušický 154
Svatuška 154
Svoboda, Okdřich 154
Svobodová, Růžena 18
Svolinský, K. 77
Šámal, Přemysl 92
Šandera, Antonín 123
Šauer z Augenburku 127
Škoda, Václav 56
Škrábal, Rudolf 130, 131, 139
Štulíková, A. 74
Švehla, Antonín 18
Taaffe, Eduard hrabě 9, 10
Thun z Hohesnteina, František hrabě 28
Trnková, Marie 19
Tůma 41, 127
Týml, Jan 141
Tyršová, Renata 18
Ulrich, František 56, 64, 110
Vavrda, J. 52
Vorlický, Vratislav 141, 143
Waldstein, Mansvet 127
Weiss, Jiří 107
Zahálka, Václav 130, 139
Zeman, Bořivoj 107
Zemánková, B. 154
Zenkl, Petr 24, 25
Žabová, Helena 3, 45, 57, 87, 162